

Optimizmom kroz život Ne postoji Starčevac koji ga ne poznaje. Pozitivan i smiren, odličan trgovac i kao dobar organizator uvek je spreman da se prihvati nečega što će razgaliti sugrađane. Nekada ih je uz gramofon i ploče okupljao ispred svoje kuće, a potom i pod uzavrelim "pantelejskim" šatrama. Naravno, nadasve je poznat po video-klubu "Sneki", odakle i "vuče" nadimak. Jednom rečju, ekskluzivni gost prepoznatljive rubrike tekućeg broja najstarijeg vojvođanskog seoskog glasila je - Rade Stanković.

Rade Stanković, rođen je 20. februara 1959. u Novom Pazaru, od majke Budimirke i oca Jordana, a ima i brata Radomira. U braku je sa Snežanom (Sneki) već trideset tri godine. Nakon starčevačke osnovne škole završio je i srednju mašinsku "Boris Kidrič" - smer za varioca. Nedugo zatim, zaposlio se u "Minelu" i tamo radio čitavih dvadeset godina, sve do 1999. godine. Tada je otišao na biro za nezaposlene, da bi godinu dana kasnije zakupio tezgu na buvljaku, što je potrajalo sve do 2006, otkada kreće snalaženje. U međuvremenu, od 1991. svesrdno pomaže supruzi u vođenju porodičnog biznisa iliti video-kluba pod nazivom "Sneki". Pre toga, čuvao je golubove od četrnaeste godine, sve dok se nije oženio. Takođe, bio aktivan u Fudbalskom klubu "Borac".

Kako je odrastao mali Rade?

- Doselili smo se iz seoceta Belanovska najpre u Stari Tamiš, dok sam još uvek bio beba, i to prilično bolešljiva, pa me je majka često, kolskim putevima, vozikala do ambulate u Dolovu. Nakon tri godine, preselili smo se u Starčevo, otac je počeo da radi u jednoj terenskoj firmi, a tada mi se i rodio brat. Kupili smo staru kuću, koju smo srušili do temelja i zidali iznova. Što se tiče odnosa s roditeljima, otac je bio relativno popustljiv, ali zato majka mi je bila toliko stroga, da je bila sasvim dovoljna jedna reč i da se u trenutku umirimo. Razmljivo, veliku muku je mučila zbog nas, radila i kod kuće i po zadruzi. Stoga smo sami održavali kuću i stoku - svinje, guske, kokoške... Tada sam i stekao radne navike koje ni do danas nisam izgubio. U slobodno vreme smo se igrali po ulici na kojoj nije bilo asfalta, ali je zato dudova i dudinja bilo na pretek. Igrao se i fudbal, kao i mnoge druge tada popularne igre. Glavni pajtosi bili su mi Milivoje Aleksić, Boško Stanojević, Mile i Mića Stamenković, Neđa Stanković, Živko Živković... Bilo je tu i raznih nestašluka, koje su ponekada završavale tako da je morala da sa umeša i roditeljska šiba. Kada sam imao oko pet, šest godina, zajedno s burazerom i sestrom od strica igrali smo se pokraj kočine, u koju smo doneli i novo ćebe iz kuće u koje smo umotavali nekakve lutke. Ubrzo je došla i majka s posla i kada je spazila šta smo uradili, u trenutku je poludela, otkinula prut s duda i toliko mi namodrila stražnjicu, da mi je kožu oljuštila. Otada ništa slično više nisam ponovio.

Škola...

- Učiteljica mi je bila sada pokojna Nada Antonijević, odličan pedagog i veliki autoritet, ali za razliku od mnogih u to vreme, nije nas tukla. Bio sam jedan od boljih đaka i odlikaš do petog razreda. Matematika mi je dobro išla, a sam zato prezirao muzičko i likovno. Što se druženja

tiče, najbolje sam se slagao sa Slavkom Stevovićem, Zoranom Simanićem, Nevenkom Ilićem... Usledio je prelazak u više razrede, a u sećanju mi se posebno urezao Pera Dragojerac, poznat po vojničkoj disciplini. Bio je veoma strog, umeo je da raspali šamar da ti sve zazvoni u glavi. Slično se odnosilo i na Vlastu Madića, profesora likovnog, a odeljenski starešina mi je bila Neda Ranković, nastavnica biologije, koja je važila za izuzetno prgavu osobu. U "znak odmazde" Željko Radočaj i ja smo joj često pravili razne smicalice, za šta smo obično bili "nagrađivani" čupanjem zulufa.

Druženje, izlasci...

- Uvek sam bio druželjubiv, pa su me zbog toga mnogi simpatisali. Još od onda sam ispoljavao oranzacione sposobnosti, a veoma upamćene su bile i žurke kod mene na čošku. Otvorio bih prozor, izbacio gramofon i komšiluk bi se okupljao u veselom raspoloženju. Uskoro, od sedmog razreda osnovne škole, počeo sam i da izlazim, uzimao sam od oca auto i jurcalo se na sve strane. Organizovao sam i brojne dočeke novih godina, na kojima su se, pored ostalog, upoznali i mnogi bračni parovi. Na tim terevenkama uglavnom smo slušali narodnjake, takozvane "dvojke", poput Vere Matović ili Miroslava Ilića, čije ploče čuvam i dan, danas. Što se izlazaka tiče, na to smo imali pravo samo subotom. Glavno mesto okupljanja bila je svakako diskoteka u Domu kulture, a najčešće su na programu bile svirke grupe "Sudar". U to vreme izlazilo se neuporedivo ranije nego sada - od 19, 20 sati, a tada su, još uvek, babe i majke pratile devojke na igranku. Uglavnom sam se družio sa starijima od sebe - Milivojem Aleksićem, Miletom Stamenkovićem, Boškom Stanojevićem i mnogim drugima. Mogu da kažem da smo se, baš, lepo provodili. Prijećam se samo jedne tuče, kad smo se zakačili s Nidžom Golubovićem, koji je u to vreme bio opasan dasa. Čim bi diskoteka bila zatvorena, prelazili smo u "Opatiju", a ja sam bio zadužen za rezervaciju stola. I tu bi se uz muziku i oval čevapa, ostajalo do sitnih sati. Seoske slave su posebna priča: tih sedamdesetih i osamdesetih godina bilo je postavljeno i pet, šest šatora po centru. Kao veliki veseljak, odatle nisam izlazio pre fajronta i to najčešće s rođakom Milošem Bokserom. I kada sam se oženio 1982. to se nije prekidalo.

Brak...

- Moja buduća supruga Sneža bila je iz Vranja i dolazila je kod rodbine u komšiluk. Brzo sam je ošacovao i nakon svega sedamnaest dana zabavljanja venčali smo se i u braku smo već trideset tri godine. Nastavio sam još neko vreme da izlazim, sve dok mi se društvo nije pooženilo. A kada su pooženili počeo sam da se lagano smirujem i posvećujem porodičnom životu.

Posao...

- Odmah nakon završene srednje mašinske škole 1978. godine, zaposlio sam se u "Minelu 2" i to kao varioc. Firma je pravila pekarsku i klaničku opremu, sve te neophodne peći, linije, delove... Radilo se punom parom, primali smo dobre plate, a na svaka tri meseca "padali" su i viškovi. Četiri godine kasnije prešao sam u "Minel 1", gde mi je bilo još bolje. Sve do 1988. tamo je bila prava uživancija. Korišćen je tanki lim, pa nije bilo potrebe da budu korišćene debele elektrode, što je samim tim bivalo lakše i bezbednije. Odlazili smo i na terene, jer sve pekare za koje smo proizvodili opremu sami smo remontovali. Kada se zaratilo, ostali smo bez poslova u Iraku i Alžiru, što je bio veliki udarac za preduzeće. Tako smo, počev od 1992, maltene, samo ležali na poslu, a ta letargija potrajala je do 1998, kada sam prešao na biro i počeo da se potucam po pijacama ne bi li zaradio neku crkavicu.

Video - klub "Sneki"...

- Otvoren je 1991. godine, na suprugino ime i radio do 2003. godine. Krenuli smo u eri video-kaseta i celo selo je znalo za nas. Tokom tih godina prodefilovalo je mnogo mušterija, među kojima i neki pravi filmofili. Bilo je i onih koji su voleli akciju, horore, crtaće, pa i erotiku. Pravi hit je bio "Prljavi ples" s Patrikom Svezijem. Ubrzo sam proširio delatnost, registrovao trgovinu na malo, pa smo prodavali širi asortiman robe - čokolade, žvake, cigarete... Dobro je išla i garderoba s buvljaka, ali i parfimerija, naročito pred 8. mart. Početkom dvehiljaditih pojavili su se kompakt-diskovi, a kasete su završile na deponiji. Dolaskom kompjutera i interneta sve je izgubilo smisao.

Buvljak...

- Tamo me muka naterala nakon propasti "Minela" i video-kluba. U početku se radilo pored puta, kao danas na starom buvljaku. Najpre sam prodavao papuče koje mi je dopremao čovek iz Obrenovca. Držali smo pet tezgi i posao je cvetao. Dolazili su i puni autobusi Rumuna, od kojih smo nabavljali raznu jeftinu robu - od benzina u flašama do oraha. Onda je došlo naređenje da se ukine vanpijačna prodaja i krenule su da nas proganjaju inspekcije. Bili smo prinuđeni da iznajmimo tezgu unutar ograđenog prostora. "Prešaltovali" smo se na veš i čarape iz Novog Pazara i to je lepo išlo sve do 2005, dok konkurencija nije počela da nam obara cenu. Otada se bukvalno dovijamo na razne načine. Inače, buvljak je uvek bio stecište svakojakih likova, a posebnu pažnju privlačili su razni spletkaroši...

Šatori...

- Jedna od mojih pasija bila je i držanje šatora na crkvenoj slavi, svima poznatoj kao Panteleja. Zarada nam nikada nije prioritet, prosto smo voleli to da radimo kako bismo pružili malo zadovoljstva našim sugrađanima i njihovim gostima. Ako se i događalo da nešto zaradimo, bilo je slučajeva da iste noći sve potrošimo na muziku i počastimo osoblje. Inače, Starčevci najviše vole kad im pevaju Ranko Vasić ili Nikola Lalović i pre će njih da slušaju nego, recimo, Šabana Šaulića. Naravno, uvek može da prođe i neka eksplozivna pevaljka. U ona lepa vremena, nikad nije bilo problema ili nekih tuča, ali u poslednje dve poslednje godine morali smo da angažujemo obezbeđenje. S druge strane, bilo je i slučajeva da držimo šator pored šatora i da je kod mene krcato, dok je kod konkurencije prazno. Organizovao sam i tombole, a događalo mi se i da usred gužve nestane struja, što je prava katastrofa kad vam je unutra šesto veselih duša. Sve u svemu, mnogo volim da organizujem razna druženja, pa sam tako, nedavno, okupio moju generaciju, rođenu 1959. godine, na četrdesetogodišnjici male mature. Šta reći, nego da je bilo fantastično...

Starčevo, danas?

- Mnogo je urađeno u poslednjih desetak godina - tolika infrastruktura ne postoji ni u jednom selu, kao ni i u mnogim gradovima. Ne znaš da li je bolji predivni Trg ili stadion kakvog nemaju ni mnogi prvoligaši. Sve to, bez dileme, možemo da zahvalimo upornosti Petra Andrejića.

Tako govori ovaj prepoznatljivi i uvek raspoloženi Starčevac i sugrađanima poručuje:

- Da ne budu pesimisti, jer ako su takvi, neće imati nikakvu šansu u životu. Uvek treba misliti da će biti bolje...